

Republica Moldova

**Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE**

str. Alexandr Pușkin 52/A, MD 2005 mun. Chișinău, Tel: 022 823 955, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr.

din

mun. Chișinău

**cu privire la aprobarea Regulamentului privind
principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare**

În temeiul art. 7 alin. (2) lit. h¹) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 60-65, art. 123*), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare (se anexează).
2. Se abrogă Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 357/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 352-359, art. 1989*), înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 1502 din 6 noiembrie 2019.
3. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Alexei TARAN
Director general

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexandru URSU
Director

„Aprobat
prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
nr. __/2025

REGULAMENT
privind principiile de efectuare a investițiilor
în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1
DOMENIUL DE APLICARE

1. Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare (în continuare – Regulament) stabilește:

- a) termenele de prezentare și aprobare a planurilor de dezvoltare și a planurilor de investiții;
- b) categoriile și criteriile de evaluare a investițiilor;
- c) procedurile de planificare, prezentare, aprobare și modificare a planurilor de dezvoltare și a planurilor de investiții;
- d) cerințele de prezentare a rapoartelor privind realizarea planurilor de dezvoltare și a planurilor de investiții;
- e) modul de acceptare în scopuri tarifare a investițiilor realizate.

2. Regulamentul se aplică obligatoriu de către operatorii care furnizează/prestează:

- a) serviciul public de alimentare cu apă potabilă;
- b) serviciul public de alimentare cu apă tehnologică;
- c) serviciul public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate;
- d) serviciul pentru producerea și transportarea apei în vederea redistribuirii.

Regulamentul se aplică și de către autoritățile administrației publice locale.

Planurile de dezvoltare, planurile de investiții, modificările și rapoartele aferente acestora se aprobă de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenția) în cazul operatorilor – titulari de licențe, și de către consiliile locale în cazul operatorilor care nu sunt titulari de licențe.

3. Dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare se realizează de către autoritățile administrației publice locale sau de către operatorii titulari de licență, astfel încât să fie asigurate fiabilitatea și continuitatea alimentării cu apă a consumatorilor și prestarea serviciului public de canalizare, cu respectarea prevederilor Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

4. Finanțarea investițiilor pentru înființarea, dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare ține de competența organelor de specialitate ale administrației publice centrale și a autorităților administrației publice locale. În funcție de modalitatea de gestiune adoptată și de clauzele contractuale stabilite prin actele juridice, în baza cărora se desemnează operatorul, sarcinile privind finanțarea investițiilor pot fi transferate integral sau parțial operatorului.

5. Cheltuielile pentru dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în condițiile legale. Cheltuielile respective se iau în considerare la stabilirea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, pentru serviciul public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate, pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică și serviciul pentru producerea și transportarea apei în vederea redistribuirii în cazul în care au fost efectuate în conformitate cu condițiile stipulate în licență, cu Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate și cu prezentul Regulament.

6. În sensul prezentului Regulament, se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, precum și noțiunile definite după cum urmează:

amortizarea – repartizarea sistematică a valorii amortizabile a unei imobilizări corporale și necorporale pe perioade de gestiune ale duratei de utilizare;

durata de utilizare – perioadă de timp, în ani, pe parcursul căreia entitatea așteaptă să obțină beneficii economice din utilizarea imobilizării sau cantitatea unităților de produse, lucrări, servicii sau de alte unități similare pe care entitatea preconizează să le obțină din utilizarea imobilizării;

investiție - alocare a unei sume de bani sau a mijloacelor materiale pentru crearea, achiziționarea de noi imobilizări cu durată de utilizare mai mare de un an, sau pentru dezvoltarea, reconstrucția, reabilitarea, modernizarea, reparația capitală și re tehnologizarea imobilizărilor;

imobilizări – active deținute pentru a fi utilizate pe o perioadă mai mare de un an în activitatea entității sau pentru a fi transmise în folosința terților;

investiție eficientă – investiție care contribuie la reducerea cheltuielilor necesare de a fi incluse la calcularea tarifelor reglementate. Se consideră investiție eficientă, investiția pentru care suma efectelor economice medii anuale, estimate de-a lungul duratei de utilizare a obiectului de investiții, este mai mare decât valoarea totală a investiției;

investiție obligatorie – investiție care se realizează de către operator în scopul executării prevederilor legii;

investiție necesară – investiție realizată în scopul asigurării funcționării fiabile și în condiții de securitate a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare și asigurării calității și continuității furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

obiect de investiții – investiție realizată în conformitate cu planul anual de investiții, aprobat de Agenție, sau realizată pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale, avariilor, recepționată în exploatare în modul stabilit și inclusă în Raportul privind realizarea planului anual de investiții;

plan de dezvoltare – document de planificare pe termen lung a necesarului de investiții în dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare pentru o perioadă de 3 ani;

plan de investiții – document de planificare pe termen mediu a necesarului de investiții în dezvoltarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru o perioadă de 1 an.

Capitolul II PLANUL DE DEZVOLTARE

Secțiunea 2

CLASIFICAREA PROIECTELOR DE DEZVOLTARE

7. Regulamentul stabilește următoarele categorii de proiecte de dezvoltare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, care pot fi incluse în Planul de dezvoltare:

Categoria I: Proiecte de dezvoltare a sistemelor publice noi – proiecte care prevăd dezvoltarea rețelelor publice, instalații și construcții noi aferente sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare:

1.1. Sisteme publice de alimentare cu apă;

1.2. Sisteme publice de canalizare.

Categoria II: Proiecte de dezvoltare a sistemelor publice existente – proiecte care prevăd reabilitarea, re tehnologizarea, reconstrucția, modernizarea, reparația capitală a rețelelor și instalațiilor existente, care au drept scop îmbunătățirea, sporirea fiabilității și asigurarea continuității serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare:

2.1. Sisteme publice de alimentare cu apă;

2.2. Sisteme publice de canalizare.

Categoria III: Proiecte de dezvoltare a parcului auto și utilaje speciale mobile – proiecte care prevăd investiții aferente mijloacelor de transport, mașini speciale, mecanisme, utilaje mecanice.

Categoria IV: Proiecte de dezvoltare a clădirilor și construcțiilor – proiecte care prevăd investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor.

Categoria V: Alte proiecte legate de activitatea reglementată – totalitatea investițiilor în alte proiecte aferente activității reglementată.

Secțiunea 3

ELABORAREA PLANULUI DE DEZVOLTARE

8. Operatorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare este obligat să elaboreze și să prezinte Agenției sau după caz consiliului local, spre aprobare Planul de dezvoltare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare pentru o perioadă de 3 ani.

9. Operatorii elaborează proiectul Planului de dezvoltare, ținând seama de strategia unității administrativ-teritoriale, de oferta și cererea actuală și prognozată, și după consultarea prealabilă cu toate părțile interesate în conformitate cu legislația, prin plasarea proiectului Planului de dezvoltare pe pagina sa web oficială.

10. Planul de dezvoltare trebuie să conțină măsuri eficiente care să asigure fiabilitatea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare ce urmează să fie reconstruite sau reabilitate în următorii 3 ani, să conțină informații cu privire la investițiile stabilite și să identifice noi investiții prevăzute pentru un anumit interval de timp pentru proiectele de dezvoltare.

11. Planul de dezvoltare trebuie să conțină informațiile indicate în anexa nr. 1, fără a se limita la acestea, iar proiectele de dezvoltare – informațiile indicate în anexa nr. 2.

12. Pentru fiecare proiect de dezvoltare, inclus în Planul de dezvoltare, titularul de licență prezintă următoarele informații și date:

a) descrierea proiectului de dezvoltare (categoria de investiții, denumirea proiectului, unitatea de măsură);

b) amplasarea proiectului de dezvoltare;

c) cantitatea, valoarea și termenul de realizare a proiectului de dezvoltare, total pentru anul/anii de referință;

d) sursa de finanțare, divizată pe finanțatori în cazul finanțării din mai multe surse a unui proiect;

e) cantitatea și valoarea proiectului de dezvoltare pentru fiecare an;

f) obiectivele ce vor fi obținute în urma realizării proiectului de dezvoltare, inclusiv informațiile despre numărul de consumatori ce urmează a fi branșați/racordați la rețeaua publică, impactul proiectului de dezvoltare asupra fiabilității și continuității alimentării cu apă și canalizare (micșorarea duratei întreruperilor, reducerea consumului tehnologic și a pierderilor de apă, micșorarea numărului de avarii).

13. Planul de dezvoltare se elaborează, se aprobă în prealabil de către autoritățile administrației publice locale și se prezintă Agenției sau după caz consiliului local pentru examinare și aprobare o dată la trei ani. Termenul de prezentare a planului de dezvoltare pentru următoarea perioadă de 3 ani este ziua de 30 mai a ultimului an din perioada curentă.

14. Planul de dezvoltare aprobat în prealabil de autoritățile administrației publice locale și prezentat de către operator se examinează și se aprobă de către Agenție sau după caz de către consiliul local, în termen de 3 luni de la data prezentării.

15. În procesul de examinare a Planului de dezvoltare, Agenția sau după caz consiliul local, în caz de necesitate, solicită operatorului să consulte părțile interesate, prezentând ulterior informația cu privire la rezultatele consultărilor. Agenția sau după caz, consiliul local este în drept să solicite operatorului modificarea Planului de dezvoltare, inclusiv dacă acesta nu corespunde necesităților de investiții identificate în procesul de consultare, pentru aprobarea ulterioară a acestuia.

16. După examinarea și evaluarea planului de dezvoltare, Agenția sau după caz, consiliul local îl aprobă printr-o hotărâre/decizie care se publică pe pagina web oficială a Agenției sau a autorității administrației publice locale.

17. Planul de dezvoltare aprobat se publică pe pagina web a operatorului.

18. După aprobarea Planului de dezvoltare, conform prevederilor prezentului Regulament, operatorul este obligat să întreprindă măsurile corespunzătoare pentru dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, planificând lucrările de construcție și darea în exploatare,

incluzând lucrările respective în planurile anuale de investiții. Lucrările de construcție se execută în baza documentației de proiect și în conformitate cu exigențele Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

19. În funcție de necesitate, Planul de dezvoltare elaborat de operator și aprobat de Agenție, poate fi modificat de cel mult o dată pe an. Propunerile de modificare se prezintă în adresa Agenției sau după caz consiliului local, până la data de 30 mai. Agenția sau după caz consiliul local examinează și aprobă, după caz, modificările propuse în termen de 30 de zile din data prezentării solicitării de modificare. Termenul de examinare și aprobare a modificărilor la Planul de dezvoltare poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile.

Secțiunea 4

PROCEDURILE DE PLANIFICARE

ȘI PREZENTARE A PLANULUI DE DEZVOLTARE

20. Operatorul elaborează și implementează Planul de dezvoltare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare în conformitate cu Secțiunea a 3-a „Apă și sanitație” din Planul național de amenajare a teritoriului, cu planurile urbanistice generale sau planul de amenajare a teritoriului, cu programele de dezvoltare social-economică a unității administrativ-teritoriale, precum și potrivit angajamentelor internaționale în domeniul de protecție a mediului.

21. Întru asigurarea dezvoltării continue și previzibile a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, autoritățile administrației publice locale consultă proiectul planului urbanistic general cu operatorul care prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. La solicitarea autorității administrației publice locale, operatorul este obligat să prezinte un aviz la proiectul planului urbanistic general sau a planului de amenajare a teritoriului, în conformitate cu Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

22. În planul urbanistic, sau în planul de amenajare a teritoriului trebuie specificat: schema generală a rețelelor edilitare ingineresti; toți potențialii consumatori finali (planul de amplasare), instalațiile interne ale cărora vor fi branșate/racordate la rețelele publice; consumul estimativ de apă pe termen scurt, mediu și lung, și termenul solicitat de dare în exploatare a rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare noi, astfel încât să fie posibilă branșarea/racordarea tuturor instalațiilor interne ale potențialilor consumatori.

23. Planul urbanistic sau de amenajare a teritoriului trebuie să facă referire și la terenurile care urmează a fi folosite pentru amplasarea elementelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare (conduite, cămine, stații de pompare, stații de captare și/sau tratare, stații de epurare.), cu respectarea zonelor de protecție, care se vor construi în scopul satisfacerii cererii de alimentare cu apă și de canalizare a potențialilor consumatori.

24. Pentru dezvoltarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare într-o localitate sau într-o anumită zonă, autoritatea administrației publice locale solicită de la operator eliberarea avizului de branșare/racordare pentru proiectarea sistemului nou sau a unei porțiuni de rețea de alimentare cu apă și de canalizare. Solicitarea respectivă va fi însoțită de copia planului urbanistic general, planului urbanistic zonal sau de amenajare a teritoriului unității administrativ-teritoriale, în vigoare la data solicitării.

25. În baza condițiilor stabilite în avizul de branșare/racordare, eliberat de operator, autoritatea administrației publice locale elaborează proiectul de construcție a sistemului nou sau a unei porțiuni de rețea de alimentare cu apă și de canalizare. Întocmirea documentației de proiect se realizează de proiectant autorizat.

26. După elaborarea proiectului de construcție a sistemului nou sau a unei porțiuni de rețea de alimentare cu apă și de canalizare, autoritatea administrației publice locale depune o solicitare la operator privind includerea proiectului de construcție în Planul de dezvoltare.

27. Solicitarea de includere a proiectului de dezvoltare în Planul de dezvoltare al operatorului urmează a fi însoțită de următoarele documente în vigoare la data solicitării:

1) proiectul sistemului nou sau a unei porțiuni de rețea de alimentare cu apă și de canalizare care urmează a fi realizată și devizul de cheltuieli expertizate, verificate și înregistrate în modul stabilit de actele normative;

2) autorizațiile de construire sau certificatele de urbanism, eliberate pentru zona unde se solicită dezvoltarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare;

3) memoriul de prezentare a gradului de dezvoltare existent și de perspectivă al localității sau al zonei, care va conține informații cu privire la:

- a) numărul de locuințe finalizate și numărul de locuințe aflate în construcție, care dispun de autorizații de construire valabile;
- b) numărul final de locuințe din zonă;
- c) numărul de utilizatori, alții decât consumatorii casnici, cu precizarea destinației consumului.

Cererea se prezintă de către autoritatea administrației publice locale la oficiul operatorului care își desfășoară activitatea în limitele teritoriului autorizat sau se expediază prin poștă cu scrisoare recomandată.

28. Proiectele de dezvoltare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare destinate alimentării cu apă și de canalizare a consumatorilor noi, apărute ca urmare a implementării planurilor urbanistice sau de amenajare a teritoriului localităților, elaborate și prezentate de autoritatea administrației publice locale, sunt incluse în planul de dezvoltare al operatorului pentru următorii trei ani, dacă au fost prezentate operatorului până la data de 30 aprilie a ultimului an din perioada curentă. Operatorul este în drept să examineze posibilitatea modificării planului de dezvoltare aprobat pentru perioada curentă de 3 ani, prin includerea proiectelor de construcție a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, dacă aceste proiecte au fost prezentate de autoritatea administrației publice locale până la data de 30 aprilie a anului în care se solicită modificarea planului.

29. Proiectele de dezvoltare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, prezentate de autoritatea administrației publice locale și înregistrate la operator după aprobarea Planului de dezvoltare, sunt evaluate de operator în termen de 30 zile de la înregistrarea solicitării autorității administrației publice locale. După evaluare, operatorul prezintă un răspuns care conține rezultatul evaluării proiectului de construcție și, după caz, termenul estimat de includere a proiectului în Planul de dezvoltare. În funcție de rezultatul evaluării și situația la zi privind realizarea Planului de dezvoltare, operatorul poate include proiectul dat în Planul de dezvoltare pentru o perioadă ulterioară, sau poate solicita Agenției sau după caz consiliului local aprobarea modificării Planului de dezvoltare.

30. Investițiile în dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare se efectuează în condițiile Legii nr. 303/2013.

Secțiunea 5

RAPORTUL PRIVIND REALIZAREA PLANULUI DE DEZVOLTARE

31. Agenția sau după caz consiliul local monitorizează și evaluează implementarea de către operator a Planului de dezvoltare aprobat.

32. Anual, până la data de 1 martie, operatorul prezintă Agenției sau după caz consiliului local un Raport privind realizarea Planului de dezvoltare aprobat de Agenție sau după caz consiliul local, sub formă de tabel, conform Anexei nr. 3.

33. În Raportul privind realizarea Planului de dezvoltare se reflectă numai proiectele realizate efectiv și date în exploatare, prevăzute în Planul de dezvoltare, aprobat de Agenție sau după caz consiliul local, și în raportatele de realizare a Planurilor anuale de investiții.

34. Pentru fiecare proiect de dezvoltare, inclus în Raportul privind realizarea Planului de dezvoltare, titularul de licență prezintă următoarele informații și date:

- a) descrierea proiectului de dezvoltare (categoria de investiții, denumirea proiectului, unitatea de măsură);
- b) amplasarea proiectului de dezvoltare;
- c) cantitatea, valoarea și termenul de realizare a proiectului de dezvoltare, total pentru anii de referință;

d) sursa de finanțare, divizată pe finanțatori în cazul finanțării din mai multe surse a unui proiect;

e) partea proiectului de dezvoltare nefinalizată, efectuată până la 31 decembrie a anului precedent anului raportării;

f) cantitatea, valoarea, obiectivele obținute în urma realizării proiectului de dezvoltare, inclusiv informațiile despre numărul de consumatori brânzați/racordați la rețeaua publică, impactul proiectului de dezvoltare asupra fiabilității și continuității alimentării cu apă și canalizare (micșorarea duratei întreruperilor, reducerea consumului tehnologic și a pierderilor de apă, micșorarea numărului de avarii), poziția din Raportul privind realizarea Planului anual de investiții și notele aferente proiectelor, toate divizate pe trei ani conform Planului de dezvoltare aprobat de către Agenție sau după caz de către consiliul local.

Capitolul III PLANUL DE INVESTIȚII

Secțiunea 6 PREVEDERI GENERALE

35. Planul anual de investiții se elaborează de către operator, în baza planului de dezvoltare, ținând cont de informația actualizată privind starea, gradul de uzură a imobilizărilor existente, sesizările consumatorilor privind încălcarea indicatorilor de performanță, cât și de obligațiile operatorului de a desfășura activitatea reglementată la costuri minime și eficiență maximă.

36. Planul anual de investiții cuprinde numai investițiile obligatorii, necesare sau eficiente, detaliat pe proiecte de investiții ce urmează a fi realizate.

37. Înainte de includerea unui proiect în Planul anual de investiții, operatorul este obligat să-l evalueze conform criteriilor stabilite în Secțiunea 8.

Secțiunea 7 CLASIFICAREA ȘI EVALUAREA INVESTIȚIILOR

38. Prezentul Regulament stabilește următoarele categorii de investiții, care pot fi incluse în Planul anual de investiții elaborat de operator:

A: Investiții în construcția de noi rețele și capacități de producere (dezvoltare, instalații și construcții noi aferente sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare);

B: Investiții în rețele și capacități de producere existente (reabilitare, re tehnologizare, reparația capitală a rețelelor și a instalațiilor, construcțiilor existente);

C: Investiții în mijloace de transport, mașini, mecanisme, utilaje mecanice;

D: Investiții în echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică, inclusiv aferente rețelelor;

E: Investiții în clădiri și construcții, inclusiv aferente rețelelor;

F: Investiții în tehnică de calcul, telecomunicații;

G: Investiții în imobilizări necorporale (programe, licențe.);

H: Alte investiții legate de activitatea reglementată.

39. Proiectele de investiții incluse de operator în Planul anual de investiții sunt evaluate în baza următoarelor criterii:

a) *Eficiența.* Evaluarea proiectului în baza criteriului de eficiență se efectuează în baza valorii efectelor economice medii anuale estimate. Proiectul este considerat eficient în cazul în care suma efectelor economice anuale, estimate de-a lungul duratei de utilizare a obiectului de investiții, este mai mare decât valoarea totală a investiției.

b) *Obligativitatea.* Evaluarea proiectului în baza criteriului de obligativitate prevede indicarea temeiului legal care obligă operatorul să realizeze proiectul de investiții.

c) *Necesitatea.* Evaluarea proiectului în baza criteriului de necesitate prevede demonstrarea de către operator a influenței proiectului de investiții asupra fiabilității și securității în funcționare a sistemului, a continuității furnizării/prestării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare

consumatorilor și îndeplinirii de către operator a obligațiilor stabilite de lege, inclusiv analiza tehnică a proiectului de investiții prin care se demonstrează că parametrii tehnici sunt suficienți și necesari întru atingerea obiectivului stabilit la necesitatea realizării proiectului de investiții.

40. Proiectele de investiții din Categoria **A** se includ în Planul anual de investiții după ce se demonstrează că sunt *obligatorii, necesare sau eficiente*.

41. Proiectele de investiții din Categoria **B** se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că sunt investiții *necesare sau obligatorii*.

42. Proiectele de investiții din Categoria **C** se acceptă și se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că sunt investiții *eficiente, obligatorii sau necesare*. Operatorul este obligat să prezinte calculele efectelor de la reducerea consumurilor și, respectiv, a costurilor și îmbunătățirea altor caracteristici ale mijloacelor de transport, mașinilor și mecanismelor, utilajelor ce se preconizează a fi procurate în raport cu cele existente. Mijloacele de transport, mașinile și mecanismele, utilajele ce urmează a fi procurate trebuie să satisfacă necesitățile minime și obiective ale operatorului pentru desfășurarea activității reglementate în termenele stabilite de lege.

43. Proiectele de investiții din Categoria **D** se includ în planul anual de investiții dacă se demonstrează că sunt *necesare, obligatorii sau eficiente*.

44. Proiectele de investiții din Categoria **E** se includ în planul anual de investiții numai dacă se demonstrează că aceste proiecte de investiții sunt *obligatorii, necesare sau eficiente*. În cazul investițiilor în construcția noilor clădiri administrative operatorul urmează să demonstreze că aceste proiecte de investiții sunt investiții eficiente.

45. Proiectele de investiții din Categoria **F** se includ în planul anual de investiții numai în cazul în care se demonstrează că aceste proiecte de investiții sunt *necesare, obligatorii sau eficiente*. Performanțele tehnicii de calcul și a echipamentului de telecomunicații ce urmează a fi procurat trebuie să satisfacă necesitățile operatorului în scopul desfășurării activității reglementate. Operatorul demonstrează că tehnica de calcul, echipamentul de telecomunicații este necesar în scopul desfășurării eficiente a activității reglementate la cheltuieli minime, și conform condițiilor licenței. Pentru orice proiect de investiții în tehnică de calcul și echipament de telecomunicații, care nu au fost disponibile la operator anterior și operatorul consideră că sunt necesare în activitatea desfășurată, el urmează să demonstreze eficiența acestor investiții.

46. Proiectele de investiții din Categoria **G** se includ în planul anual de investiții dacă se demonstrează că sunt *obligatorii*. Proiectele de investiții în imobilizări necorporale, care nu sunt obligatorii, pot fi incluse în planul anual de investiții, numai în cazul în care se demonstrează că astfel de proiecte de investiții sunt investiții eficiente.

47. Proiectele de investiții din Categoria **H** constituie acele proiecte de investiții, aferente activității reglementate, care nu sunt incluse în Categoriile de investiții A–G, pe care operatorul intenționează să le includă în planul anual de investiții. Pentru astfel de proiecte de investiții operatorul urmează să demonstreze *eficiența, necesitatea sau obligativitatea lor*.

48. Proiectele de investiții din Categoriile **C, F, G** și **H**, finanțate din donații, procurate din contul subvențiilor și alocațiilor acordate de către autoritățile administrației publice centrale și locale, transmise operatorului cu titlul gratuit sau în deservire tehnică, și care nu sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare, nu sunt obiectul Planului de investiții care se supune aprobării de către Agenție în scopul recuperării prin tarif.

49. Proiectele de investiții realizarea cărora duce exclusiv la reducerea consumului tehnologic, reducerea consumului de energie electrică, reducerea consumului de combustibil se includ în planul anual de investiții după ce se demonstrează că investițiile respective sunt investiții eficiente.

Secțiunea 8

PROCEDURILE DE PLANIFICARE ȘI DE PREZENTARE A PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

50. Operatorul anual, până la 1 noiembrie, elaborează și prezintă Agenției sau după caz consiliului local, spre aprobare Planul de investiții pentru anul calendaristic următor.

51. Planul de investiții, în care se includ toate proiectele de investiții pe care operatorul planifică să le realizeze în anul calendaristic următor, inclusiv, proiecte de investiții aprobate în planul de dezvoltare, însoțit de o notă informativă privind obiectivele acestuia, sursa de finanțare și calculele impactului Planului anual de investiții asupra tarifelor reglementate la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, se prezintă anual. Impactul Planului anual de investiții se calculează ca suma totală a amortizării și a rentabilității la investiții raportată la volumele/cantitățile estimate.

52. Planul anual de investiții se prezintă după modelul stabilit în anexa nr.4, pe suport de hârtie, semnat de administrator, și în format Excel.

53. În cazul în care se planifică realizarea lucrărilor la un proiect de investiții, pe parcursul a 2 sau mai mulți ani, operatorul menționează acest fapt în Planul anual de investiții, indicând perioada de realizare și costul acestuia, inclusiv partea investițiilor care revine pentru anul calendaristic următor.

54. Planul anual de investiții se compune din proiecte de investiții, pe fiecare categorie de investiții, care corespunde criteriilor de evaluare stabilite la Secțiunea 8.

55. Pentru fiecare proiect de investiții, evaluat ca obligatoriu și necesar, inclus în Planul anual de investiții, operatorul prezintă următoarele informații și date:

- a) categoria de investiții, denumirea și caracteristicile proiectului de investiții;
- b) amplasarea proiectului de investiții (raionul, localitatea);
- c) cantitatea;
- d) valoarea estimată a proiectului de investiții, mii lei (fără TVA);
- e) perioada de realizare, ani;
- f) criteriul de evaluare corespunzător (conform Secțiunii 8);
- g) obiectivele și rezultatele care vor fi obținute în urma realizării proiectului de investiții;
- h) partea proiectului multianual de investiții nefinalizată, efectuată până la 31 decembrie a anului „t-1”: cantitate, valoare, mii lei (fără TVA);
- i) investițiile planificate pentru anul „t”: cantitate; valoare, mii lei (fără TVA);
- j) poziția din Planul de dezvoltare aprobat de Agenție sau după caz consiliul local;
- k) sursa de finanțare, divizată pe finanțatori în cazul finanțării din mai multe surse a unui proiect. În scopul recuperării prin tarif, investițiile realizate în proiectele de reabilitare, re tehnologizare, de dezvoltare și reparație capitală a infrastructurii tehnico-edilitare, urmează obligatoriu a fi incluse în Planul de investiții indiferent de sursa de finanțare și de proveniență a lor;
- l) durata utilă de funcționare a obiectului de investiții, ani;
- m) amortizarea anuală estimată ce ar rezulta în urma realizării proiectului de investiții, mii lei;

56. Pentru fiecare proiect de investiții, evaluat ca eficient, inclus în Planul anual de investiții, operatorul suplimentar la pct.54 prezintă:

- a) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții nu se implementează – Ex_t^0 ;
- b) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții se implementează – Ex_t^1 ;
- c) suma efectelor economice medii anuale estimate de-a lungul duratei de utilizare ale proiectului de investiții.

La determinarea efectelor economice medii anuale estimate se ia în considerare volumul/cantitatea și respectiv contravaloarea serviciilor ce vor fi furnizate/prestate consumatorilor finali, în funcție de numărul consumatorilor noi și de consumul mediu din anul precedent, pe categorii de consumatori, îmbunătățirea calității serviciilor prestate, reducerea cheltuielilor de exploatare și de întreținere, reducerea pierderilor în rețelele publice, reducerea cheltuielilor cu personalul, reducerea cheltuielilor de combustibil utilizat, mii lei.

Eficiența investițiilor se determină prin utilizarea următoarei inegalități:

$$I < \sum_{t=1}^{t_u} EE_t$$

unde:

I – valoarea estimată a investiției;

t_u – ultimul an al duratei de utilizare a obiectului de investiții;

EE_t – efectul economic estimat al anului „t”, care se determină conform formulei:

$$EE_t = Ex_t^0 - Ex_t^1$$

unde:

Ex_t^0 – costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții nu se va implementa;

Ex_t^1 – costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care proiectul de investiții va fi implementat.

Operatorul prezintă calculele detaliate ale costurilor de exploatare medii anuale estimate precum și ale efectelor economice pentru proiectele de investiții respective, inclusiv datele inițiale de calcul.

57. Informația privind sursa de finanțare, durata de funcționare utilă a obiectului de investiții și amortizarea anuală corespunzătoare lit. k)- m) din pct.55 poate fi indicată pe categorii de investiții.

58. Durata de funcționare utilă a imobilizărilor corporale și necorporale nu poate fi mai mică decât durata de funcționare utilă, stabilită în Catalogul mijloacelor fixe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941/2020.

Secțiunea 9

APROBAREA PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

59. Agenția sau după caz consiliul local examinează și aprobă Planul anual de investiții prezentat de operator în termen de 60 zile de la data prezentării.

60. Agenția sau după caz consiliul local nu aprobă planul și/sau nu acceptă în plan unele proiecte de investiții în cazul în care:

a) planul anual de investiții sau unele proiecte de investiții nu corespund cerințelor prezentului Regulament;

b) proiectele de investiții nu țin de activitatea reglementată;

c) țin de procurări de materiale sau de lucrări care trebuie să fie atribuite la cheltuieli de bază;

d) trebuie să fie recuperate de operator prin intermediul companiilor de asigurare (asigurări incluse în tarif), deciziilor instanțelor de judecată;

e) nu sunt necesare, nu sunt argumentate, nu dau avantaj economic cuantificat și care conduc doar la majorarea tarifelor.

61. Planul anual de investiții, pe categorii, transmis Agenției sau după caz consiliului local spre examinare, se aprobă conform Secțiunii 8, prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției sau după caz, prin Decizia consiliului local, care se publică pe pagina web oficială a Agenției sau a autorității administrației publice locale. În hotărârea respectivă se include valoarea totală a investițiilor aprobate, iar în anexă – valoarea investițiilor pe categorii de investiții. Copia hotărârii/deciziei respective se expediază operatorului în termen de 10 zile lucrătoare după aprobare de către Consiliul de administrație al Agenției sau după caz consiliul local.

62. Pentru fiecare proiect de investiții, neacceptat în Planul anual de investiții, Agenția sau consiliul local prezintă operatorului, prin scrisoare de însoțire, motivul neacceptării, conform prevederilor prezentului Regulament.

63. Operatorul este obligat să publice pe pagina web oficială, în termen de 5 zile de la data recepționării Hotărârii Consiliului de administrație al Agenției sau Deciziei consiliului local, planul anual de investiții detaliat pe proiecte de investiții ce urmează a fi realizate în anul respectiv.

Secțiunea 10

MODIFICAREA PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

64. Operatorul realizează măsurile stabilite în Planul anual de investiții și, în caz de necesitate, luând în considerare starea reală a infrastructurii tehnico-edilitare, solicită Agenției sau după caz

consiliului local modificarea planului respectiv cu argumentarea necesității modificării în conformitate cu prevederile Regulamentului.

65. Pentru modificarea Planului anual de investiții operatorul prezintă Agenției sau după caz consiliului local, cererea de modificare cu argumentările privind necesitatea modificărilor și obiectivele care vor fi atinse în urma acestor modificări.

66. Agenția sau după caz consiliul local, examinează cererea de modificare a Planului anual de investiții în cel mult 30 de zile.

67. Operatorul, pe parcursul anului, este în drept să depună nu mai mult de două solicitări de modificare a Planului anual de investiții aprobat. Termenul limită pentru prezentarea solicitării de modificare a planului de investiții, este 31 octombrie a anului de gestiune.

În caz, că în perioada 1 noiembrie-31 decembrie s-au îndeplinit lucrări de lichidare a avariilor, cheltuielile aferente acestor lucrări, care au dus la capitalizarea sau înlocuirea mijlocului fix existent, se includ, cu specificațiile de rigoare, în Raportul privind realizarea Planului anual de investiții pentru anul precedent. Realizarea acestor investiții se argumentează separat de către operator, cu prezentarea actelor care justifică intervențiile operatorului în perioada de referință stabilită.

68. În cazul în care, pe parcursul anului de referință vor fi adoptate acte normative care vor influența nivelul investițiilor incluse în Planul anual de investiții, acest fapt va permite titularilor de licențe să înainteze solicitări suplimentare de modificare a Planului de investiții.

69. Agenția sau după caz consiliul local, urmare a examinării solicitării de modificare a Planului anual de investiții, aprobă modificarea Planului anual de investiții prin Hotărârea Consiliului de administrație sau după caz Decizia consiliului local. Un exemplar al Hotărârii/Deciziei respective, în care se include valoarea totală a investițiilor modificate și valoarea investițiilor pe categorii de investiții, se expediază operatorului.

70. La examinarea modificărilor Planului anual de investiții se aplică aceleași criterii stabilite în Secțiunea 8.

71. Modificarea Planului anual de investiții nu implică necesitatea modificării planului de dezvoltare aprobat, în cazul când modificarea solicitată decurge din Planul de dezvoltare aprobat. În caz contrar se va efectua modificări la Planul de dezvoltare, iar ulterior și la Planul anual de investiții.

Secțiunea 11

RAPORTUL PRIVIND REALIZAREA PLANULUI ANUAL DE INVESTIȚII

72. Anual, până la data de 1 martie, operatorul prezintă Agenției sau după caz consiliului local un raport privind realizarea planului de investiții pentru anul precedent.

73. În raportul privind realizarea planului de investiții pentru anul precedent se reflectă numai proiectele de investiții prevăzute în Planul anual de investiții aprobat pentru anul precedent și cele efectiv date în exploatare în anul precedent, valoarea acestora, durata de funcționare utilă, amortizarea reflectată în evidența contabilă, amortizarea anuală și obiectivele atinse. Raportul este însoțit de o notă informativă privind realizarea planului anual de investiții, inclusiv obiectivele realizate.

74. Pentru fiecare obiect de investiții, inclus în Raportul privind realizarea planului anual de investiții pentru anul precedent, operatorul prezintă următoarele informații și date:

- a) categoria de investiții, denumirea și caracteristicile proiectelor de investiții;
- b) amplasarea obiectului de investiții, raionul, localitatea;
- c) numărul de inventar;
- d) poziția din Planul de dezvoltare aprobat de Agenție sau după caz consiliul local;
- e) partea proiectului multianual de investiții nefinalizată efectuată până la 31 decembrie a anului „t-1”, cantitate, valoarea proiectului de investiții în mii lei (fără TVA);
- f) criteriul de evaluare;
- g) obiectivele și rezultatele proiectului de investiții, inclus în plan și realizat;
- h) valoarea reziduală a mijlocului fix până la începerea reparației capitale;
- i) durata de funcționare utilă reziduală a mijlocului fix până la începerea reparației capitale;
- j) valoarea casată a mijlocului fix în urma capitalizării investiției;

k) investiții efectuate în anul „t” în proiectul de investiții, cantitatea – inclusă în plan și realizată, valoarea – inclusă în plan și realizată în mii lei (fără TVA);

l) obiectul de investiții pus în funcțiune, cantitatea – inclusă în plan și realizată, valoarea proiectului de investiții – inclusă în plan și realizată în mii lei (fără TVA), sursa de finanțare, durata de funcționare utilă (conform catalogului, sau a deciziei) în ani, numărul documentului (formularul nr. MF.6 pentru mijloace fixe existente, formularul nr. MF.8 pentru mijloacele fixe nou create, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216/2015), data, luna, anul recepției/dării în exploatare/punerii în funcțiune;

m) codul și durata utilă de funcționare conform Catalogului mijloacelor fixe;

n) amortizarea anuală, mii lei;

o) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” în cazul în care obiectul de investiții nu s-ar fi implementat – Ex_t^0 în mii lei (pentru obiectele justificate conform criteriului eficienței);

p) costurile de exploatare estimate pentru anul „t” urmare a implementării obiectului de investiții – Ex_t^1 în mii lei (pentru obiectele justificate conform criteriului eficienței);

q) suma efectelor economice medii anuale estimate de-a lungul duratei de utilizare a obiectului de investiții în mii lei (pentru obiectele justificate conform criteriului eficienței).

La determinarea efectelor economice medii anuale se ia în considerare, volumul/cantitatea și, respectiv, contravaloarea serviciilor, ce vor fi furnizate/prestate consumatorilor finali, în funcție de numărul consumatorilor noi și de consumul mediu din anul precedent, pe categorii de consumatori, îmbunătățirea calității serviciilor prestate, reducerea cheltuielilor de exploatare și de întreținere, reducerea pierderilor în rețele, reducerea cheltuielilor cu personalul, reducerea cheltuielilor cu combustibilul utilizat, mii lei.

Operatorul prezintă pentru investițiile efectuate, conform pct. 55, calculele detaliate ale cheltuielilor medii anuale de exploatare și de întreținere precum și ale efectelor economice pentru obiectele de investiții respective, inclusiv datele inițiale de calcul.

75. Agenția sau după caz consiliul local, examinează Raportul privind realizarea Planului anual de investiții pentru anul precedent și aprobă Hotărârea/Decizia privind acceptarea în scopul recuperării prin tarif a investițiilor realizate în anul precedent.

76. Agenția sau după caz consiliul local, la necesitate, este în drept să constate pe teren existența obiectelor de investiții incluse de operator în Raportul privind realizarea Planului anual de investiții.

77. În situația în care valoarea realizată a unei investiții depășește valoarea aprobată de Agenție sau după caz consiliul local, conform Planului anual de investiții, în scopuri tarifare se recunoaște valoarea investiției aprobate, ținând cont de indicele prețurilor de consum pentru Republica Moldova în anul respectiv. Pentru proiectele de investiții din categoriile A și B Agenția sau după caz consiliul local, este în drept să recunoască majorarea valorii aprobate a investiției într-un proiect în cazul în care operatorul prezintă documente/probe care ar justifica majorarea valorii bunurilor/lucrărilor necesare realizării proiectului. În acest caz, valoarea bunurilor/lucrărilor necesare realizării proiectului nu poate depăși 15% sau, dacă indicele prețului de consum în anul respectiv este mai mare, se aplică nivelul acestuia din urmă, din valoarea inițial planificată și inclusă în Planul anual de investiții aprobat.

78. Investițiile realizate în conformitate cu Planul anual de investiții aprobat se includ la determinarea tarifelor conform prevederilor Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate.

79. Agenția sau după caz consiliul local, nu aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de operator, care nu au fost incluse în Planul de investiții aprobat pentru anul precedent.

80. Obiectele de investiții realizate pentru restabilirea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, deteriorate/avariate în urma calamităților naturale, pentru executarea prescripțiilor organelor abilitate, cât și pentru soluționarea petițiilor consumatorilor afectați de calamitățile naturale în condițiile și termenele stabilite de reglementările sectoriale se includ separat în Raportul privind realizarea Planului anual de investiții. Realizarea acestor investiții se justifică separat de către

operator, indicând zonele geografice și timpul când au avut loc calamitățile naturale respective și prezentând justificările necesare.

81. Raportul privind realizarea Planului anual de investiții se prezintă Agenției sau după caz consiliului local, după modelul stabilit în anexa nr.5, pe suport de hârtie, semnat de administrator și în format Excel.

Capitolul IV DISPOZIȚII SPECIALE

Secțiunea 12 PREVEDERI SPECIALE

82. În cazul în care solicitanții, potențialii consumatori se adresează la operator pentru eliberarea avizelor de branșare/racordare și operatorul stabilește că în scopul branșării/racordării instalațiilor interne ale solicitanților este necesară dezvoltarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare prin construcția rețelelor noi de alimentare cu apă și de canalizare sau a porțiunilor de rețele de alimentare cu apă și de canalizare ori prin majorarea capacității rețelei existente, operatorul este obligat să ofere informații pertinente solicitanților, potențialilor consumatori despre măsurile ce trebuie întreprinse în scopul dezvoltării sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare.

83. Proiectele de investiții, incluse în Planul anual de investiții, aprobat de Agenție sau după caz consiliul local, care nu au fost realizate, urmează a fi incluse în Planul anual de investiții pentru anul calendaristic următor, dar nu mai mult de doi ani consecutiv, cu excepția investițiilor din categoriile A și B.

84. Agenția sau după caz consiliul local, este în drept să modifice valoarea investițiilor acceptate în scopuri tarifare în cazul constatării unor devieri, stabilite în urma controlului efectuat la operator.

85. Cheltuielile operatorului, pentru lucrările de restabilire a obiectelor deteriorate de terțe părți, nu se califică ca investiții și urmează a fi recuperate benevol de către partea terță care a cauzat prejudiciul, sau prin adresarea operatorului în instanța de judecată.

86. În cazul în care la justificarea Planurilor anuale de investiții, operatorii vor indica, că în urma realizării proiectelor de investiții se vor reduce cheltuielile de întreținere și exploatare, cheltuielile cu personalul, cheltuielile materiale, cheltuielile de distribuție și administrative, la stabilirea costurilor de bază pentru următoarea perioadă de reglementare, acestea vor fi diminuate cu valoarea reducerii de cheltuieli indicată la argumentarea proiectului de investiții.

87. La ședințele Consiliului de Administrație al ANRE sau după caz a consiliului local, privind aprobarea Planurilor de dezvoltare, Planurilor anuale de investiții, privind modificarea Planurilor anuale de investiții, privind aprobarea în scopuri tarifare a investițiilor efectiv realizate, se invită operatorul.

88. Investițiile în vane, hidranți, contoare, precum și materialele folosite pentru reparațiile capitale ale mijloacelor fixe aferente infrastructurii tehnico-edilitare, indiferent de pragul de semnificație stabilit de actele normative, cad sub incidența prezentului Regulament fiind parte integră a investițiilor corespunzător Categoriilor **B** și **D**.

Planul de dezvoltare
a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare pentru anii _____
al _____

I. Introducere.

- 1) Scopul și obiectivele Planului de dezvoltare;
- 2) Informații privind procesul de consultare a Planului de dezvoltare cu părțile interesate.

II. Infrastructura existentă pentru alimentarea cu apă și canalizare.

- 1) Descrierea stării actuale și a gradului de uzură a infrastructurii existente;
- 2) Lista intervențiilor efectuate în ultimul an;
- 3) Evoluția consumurilor de apă (volumul de apă captată, furnizată, consum tehnologic și pierderi, volumul de ape uzate preluate.)

III. Lista proiectelor de dezvoltare a sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare pentru anii ___/___ și informațiile aferente acestora (proiectele care se prezintă în anexa nr. 2 la Regulament).

- 1) Denumirea proiectului de dezvoltare;
- 2) Descrierea detaliată a proiectului de dezvoltare, amplasarea;
- 3) Cantitățile detaliate, valoarea proiectului de dezvoltare;
- 4) Obiectivele planificate de a fi obținute în urma implementării proiectului de dezvoltare, inclusiv:
 - Descrierea impactului proiectului de dezvoltare asupra fiabilității și continuității furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (micșorarea duratei întreruperilor, majorarea indicatorilor de calitate a serviciului, reducerea consumului tehnologic și a pierderilor de apă, majorarea numărului de consumatori.);
 - Calculul impactului proiectului de dezvoltare asupra tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;
- 5) Efectul economic pentru proiectele de dezvoltare evaluate după criteriul de eficiență;
- 6) Alte informații și explicații aferente proiectului de dezvoltare.

IV. Alte note și mențiuni pentru a garanta fiabilitatea funcționării sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare.